

Procés participatiu

Pla d'Acció OGP Catalunya

Informe de resultats de la sessió

Sessió 2 Grup de Treball Eix 2. Integritat pública,
anticorrupció i bon govern

Barcelona, 14 de setembre de 2021

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals

Empresa dinamitzadora que redacta l'informe

Tandem Social SCCL

Contingut

1. Introducció.....	4
1.1. Antecedents i context	4
1.2 Objectius del procés de cocreació i de la sessió	5
2. Assistència i participació	6
3. Recull d'aportacions	8
3.1 Aportacions envers compromisos per l'eix de debat	8

1. Introducció

El present document recull l'acta de la segona sessió del grup de treball envers l'eix 2. Integritat pública, anticorrupció i bon govern; en el marc del procés de cocreació del Pla d'Acció OGP Catalunya.

1.1. Antecedents i context

L'octubre de 2020, Catalunya entra a formar part de [l'Open Government Partnership \(OGP\)](#), l'Aliança Mundial de Governaments Oberts que engloba més de 200 territoris dels cinc continents amb l'objectiu d'assegurar compromisos concrets per promoure el govern obert, apoderar la ciutadania, lluitar contra la corrupció i enfortir la governança amb la incorporació de noves tecnologies.

Catalunya entra a l'OGP després d'aprovar-se la candidatura presentada per la Generalitat en nom de tots els membres de la Xarxa de Governaments Transparents i també per Iniciativa Barcelona Open Data en nom d'un conjunt d'entitats de la societat civil. Una candidatura que, a més, va rebre el suport de moltes altres entitats i ciutats catalanes.

La incorporació de Catalunya a l'OGP comporta la cocreació d'un pla d'acció entre administracions públiques i societat civil, en diferents àmbits de debat, emfatitzant la transparència, les dades obertes, la participació ciutadana i la lluita contra la corrupció i amb l'objectiu de millorar la democràcia i aprofundir en la bona governança. Aquest pla d'acció estarà format per diversos compromisos concrets que hauran de ser aplicats per les administracions catalanes (Generalitat i administració local) durant els pròxims anys.

La present sessió és un dels espais de debat generats per cocrear el pla d'acció mencionat. Concretament, els grups de treball són els espais encarregats de consensuar i concretar els 5 compromisos del pla. En el marc del procés, es constitueix un grup de treball per cada eix de debat:

- Eix de debat 1. Ecosistema de participació ciutadana
- Eix de debat 2. Integritat pública, anticorrupció i bon govern
- Eix de debat 3. Governança de les dades obertes i qualitat de la informació pública
- Eix de debat 4. Drets de les dones i perspectiva de gènere
- Eix de debat 5. Qualitat de vida social, solidària i sostenible

Cada un dels grups està format per aproximadament 15 a 20 persones vinculades amb l'eix específic de treball de cada grup i que representen als següents col·lectius:

- Persones representants de les administracions públiques que formen part de la Xarxa de governs transparents, amb presència directa de municipis.
- Entitats especialitzades en govern obert, específicament en la temàtica del grup
- Entitats generalistes de referència (ambiental, social, cultural,...) que tinguin experiència en la temàtica del grup
- Persones acadèmiques expertes en govern obert, específicament en la temàtica del grup concret
- Societat civil organitzada

1.2 Objectius del procés de cocreació i de la sessió

El procés de cocreació té els següents objectius:

- Elaborar el Pla d'Acció OGP Catalunya pels propers anys
- Fomentar les sinergies i la col·laboració entre agents i entitats que treballen pel govern obert a Catalunya

Per altre banda, la segona sessió de cada un dels grups de treball té els següents objectius:

- Prioritzar les agrupacions d'accions sorgides de la sessió 1
- Consensuar l'acció/compromís a incorporar al Pla d'Acció OGP Catalunya

En els següents enllaços es pot consultar la [fitxa prèvia envers l'eix de treball](#), així com la [presentació guia de la sessió](#) al participa.catalunya.

2. Assistència i participació

A la sessió del grup de treball hi participen un total de 21 persones, de les quals el 38% són dones i el 62% són homes. Així mateix, el 67% són persones representants d'administracions públiques (AAPP), el 24% representen a entitats de la societat civil (SC) i el 10% assisteixen a títol individual. En total, assisteixen persones representants de 16 organitzacions diferents.

Taula 1. Detall de les persones i entitats participants

Nº	Nom	Cognoms	Càrrec	Entitat	Tipologia de participant	Gènere
1.	Almudena	Gutiérrez García-Muñoz	Membre	Associació de Professionals de l'Arxivística i la Gestió de Documents de Catalunya (AAC-GD)	SC	Dona
2.	Andreu	Curto Castells	Regidor d'Atenció i Participació Ciutadana, Transparència i Joventut	Ajuntament de Deltebre	AAPP	Home
3.	Anna	Mas Vilella	Lletrada coordinadora	Diputació de Barcelona	AAPP	Dona
4.	Carles	Anson Massich	Coordinador Unitat Transparència, Govern Obert i Responsabilitat Social Corporativa	Ajuntament de Vilanova i la Geltrú	AAPP	Home
5.	Feliu	Madaula Canadell	Fundador	Observatori Català contra la Corrupció (O3C)	SC	Home
6.	Fernando	Fuster-Fabra	Fundador	Observatori Català contra la Corrupció (O3C)	SC	Home
7.	Jan	Reñé	Responsable tècnic de transparència	Associació Catalana de Municipis (ACM)	AAPP	Home
8.	Joan	de la Paz Sánchez		Federació de Municipis de Catalunya	AAPP	Home

9.	Joan	Ruiz	Tècnic	Generalitat de Catalunya	AAPP	Home
10.	Jonathan	Rodríguez Delicado	Membre	Sitges Voluntaris Socials	SC	Home
11.	Jordi	Perales	Activista, Docent	-	Individual	Home
12.	Jordina	Freixanet i Pardo	Tinent d'Alcalde	Ajuntament de Lleida	AAPP	Dona
13.	Lluís	Corominas Ruiz		Associació Catalana de Municipis (ACM)	AAPP	Home
14.	Mar	Cardona Martínez	Cap de Secció Codi Ètic i Registre de Grups d'Interès	Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)	AAPP	Dona
15.	Maria	Javierre Susin		Generalitat de Catalunya	AAPP	Dona
16.	Mireia	Font Gras	Tinent d'Alcalde	Ajuntament de la Seu d'Urgell	AAPP	Dona
17.	Montse	Perals	Membre de la Junta	Col·legi de professionals de la Ciència Política i la Sociologia (COLPIS)	SC	Dona
18.	Òscar	Roca Safont	Director de Prevenció	Oficina Antifrau de Catalunya	AAPP	Home
19.	Rubén	Jericó Gómez		Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC)	AAPP	Home
20.	Sebastián	Moya Arenas	Primer Tinent d'Alcalde	Ajuntament de Font-Rubí	AAPP	Home
21.	Sylvia	Pérez Lima	Activista, psicopedagoga	-	Individual	Dona

3. Recull d'aportacions

A continuació, es presenta el buidatge de les aportacions realitzades per part de les persones assistents a la sessió de treball, en el marc de les dinàmiques realitzades.

3.1 Aportacions envers compromisos per l'eix de debat

A la sessió, es realitzen diverses dinàmiques amb l'objectiu de consensuar l'acció que formarà part del Pla d'Acció OGP Catalunya en el marc d'aquest eix de debat.

De forma prèvia a la dinàmica, i per tal de contextualitzar el debat, es presenta el resum de les agrupacions sorgides de la sessió 1 d'aquest grup de treball (dues primeres columnes de la Taula 2); i, en base al llistat, es realitza una dinàmica de prioritització de l'agrupació d'accions en què es vol centrar el debat i de la qual haurà de sortir el compromís pel Pla d'Acció OGP.

Com a resultat de l'aplicació dels 2 vots de cada persona participant de la sessió, resulta el següent ordre de prioritats (agrupacions ordenades per nombre de vots, de més a menys):

Taula 2. Agrupacions d'accions i votacions

Agrupació d'accions	Descripció de l'agrupació	Vots
1. Implantació de plans d'integritat a les administracions públiques	Accions per promoure la implantació i posada en marxa de plans d'integritat a les diverses administracions públiques de Catalunya	25
3. Mecanismes d'alerta davant la corrupció	Accions enfocades a implementar i difondre mecanismes de control, alerta i denúncia davant de conductes i accions de corrupció	5
2. Transparència i rendició de comptes per part de les administracions públiques	Accions per garantir la transparència i la rendició de comptes per part de les AAPP, en àmbits com les finances, la contractació, el reclutament professional i els procediments administratius en general	4
7. Formació, capacitat i sensibilització a persones servidoras públiques	Accions de capacitat, formació i sensibilització dirigides a les persones servidoras públiques en matèria d'ètica i integritat pública.	2
8. Formació, capacitat i sensibilització a la ciutadania	Accions dirigides a la formació i sensibilització de la ciutadania en les temàtiques de corrupció, integritat pública, transparència i ètica.	2
10. Eines tecnològiques per fomentar la integritat i ètica públiques	Accions vinculades amb la generació d'eines tecnològiques que facilitin la garantia d'accions i procediments ètics en el marc de les administracions públiques catalanes.	2

6. Implicació ciutadana en la lluita per la integritat pública	Accions de foment de la implicació de la ciutadania en la lluita per la integritat de les administracions públiques	1
4. Selecció, reclutament i avaluació de persones servidoras públiques	Accions enfocades a generar i implementar mecanismes de selecció, reclutament i avaluació de persones servidoras públiques per garantir la integritat pública i evitar situacions de corrupció	0
5. Contractació i relació amb entitats i agents privats	Accions vinculades amb la generació de procediments i accions que garanteixin la integritat pública en les relacions entre les administracions públiques i agents o entitats privades	0
9. Formació en ètica des de nivells inicials de formació i educació	Accions vinculades a la incorporació de la temàtica d'integritat pública en els currículums educatius, assegurant una cultura precoç d'integritat.	0

Davant d'aquests resultats, s'acorda centrar el debat envers el compromís en el marc d'accions per promoure la implantació i posada en marxa de plans d'integritat a les diverses administracions públiques de Catalunya (agrupació 1).

A continuació, es presenten els resultats del debat en subgrups per definir l'acció concreta a incorporar al Pla d'Acció OGP en el marc de l'agrupació prioritzada, detallant les diferents idees, el debat generat i els reptes que aborden:

Acció 1: Plans d'Integritat a l'administració pública local de Catalunya

Descripció

Treballar en el projecte pilot que està promovent l'ACM, juntament amb l'AOC i l'Oficina Antifrau, el qual té com a objectiu que els ens locals incorporin, com a segell de qualitat democràtica, plans d'integritat a partir d'una proposta metodològica i d'un conjunt d'eines (<https://www.acm.cat/fundacions/fundacio-la-transparencia-i-el-bon-govern-local/projectes/plans-integritat>); per tal que derivi en una política de país.

Es proposen dues alternatives: que el compromís del Pla d'Acció OGP sigui el projecte complet; o bé que el compromís es centri en col·laborar en una àrea determinada d'aquest projecte. En aquest darrer cas, una opció seria col·laborar per garantir que els plans d'integritat incorporin la participació ciutadana en tot el seu cicle (disseny, seguiment, millora), establint una cogovernança d'aquests.

Debat generat

S'entrega informació rellevant envers la situació actual del projecte Plans d'Integritat a l'administració local:

- Els plans d'integritat, tal com s'estan dissenyant, són plans estratègics envers la integritat pública. Actualment, inclouen mapes de riscos, propostes per bústies ètiques, un repositori de bones pràctiques, formacions, una autoguia d'avaluació amb un conjunt d'indicadors, entre d'altres. En relació a l'avaluació, incorpora propostes per assegurar que sigui un pla viu que tingui continuïtat; propostes que tenen un procés intern, però també elements a externalitzar (actualment, l'Oficina Antifrau té un rol important en l'avaluació).
- El Consorci AOC dona suport a través d'una eina tecnològica, a través de la qual es posarà a disposició dels ajuntaments la guia d'autoavaluació.
- Estan pensats per ser adaptables a tota mena d'ajuntament, posant a disposició diferents metodologies pensades en funció de la quantitat de població de cada municipi, amb la voluntat que la cultura ètica i el compliment normatiu s'estenguin a tot el territori.
- Actualment el projecte es troba en fase de definició de la metodologia en el marc dels ajuntaments que estan dins la prova pilot; per tant, es podrien incorporar totes aquelles propostes i millores que es considerin rellevants. De fet, aquest projecte ja conté elements de diferents agrupacions sorgides en el marc de la sessió 1 del grup de treball (formació, mecanismes d'alerta, transparència, etc.).

Per altra banda, en el debat es mencionen diversos punts que es considera rellevant tenir en compte de cara al projecte de plans d'integritat:

- Generar un procés per fomentar la implantació dels plans d'integritat a tots els ajuntaments del territori, amb suports com consultories d'aplicació, formació, ajut per part d'entitats supramunicipals com diputacions i/o subvencions. Així, es menciona la importància de tenir plans d'integritat per tal que els ajuntaments tinguin una estratègia, un full de ruta per avançar en aquest àmbit, encara que hi hagi diferents velocitats.
- En relació al control de la integritat i de la correcta aplicació dels plans d'integritat, s'aporten diverses idees:
  - Generar un segell de qualitat envers el nivell d'integritat dels municipis, regulant-ho a través de certs indicadors, com a mecanisme de mesura del grau de compliment.
  - Incorporar sistemes de control de qualitat centralitzats, per exemple a partir del segell de qualitat (es mencionen exemples de processos o projectes on aquesta centralització ha funcionat, com Infoparticipa o EACAT).
  - Incorporar eines de gestió i control de la integritat externes o fora de l'organització, encara que siguin del propi municipi però independents. En aquest aspecte, caldria avaluar si es realitza un control extern no formalitzat tipus observatori o plataforma.
  - Incorporar la metodologia d'anàlisi i avaluació de la corrupció dins dels mecanismes interns.
  - Incorporar mecanismes per tenir una actualització periòdica dels plans d'integritat.

Durant el debat, es menciona que la paraula "control" no es refereix a realitzar una fiscalització a les administracions públiques locals, sinó a mecanismes d'estandardització, foment o control de qualitat.

- Es genera debat envers si s'ha d'establir obligatorietat o no en el marc de la generació de plans d'integritat:
  - Algunes persones mencionen la importància de regular l'obligatorietat d'implementar plans d'integritat, donat que tot i que la voluntat política és imprescindible, sol dissoldre's amb el temps. En aquest sentit, es parla sobre la possibilitat que la Generalitat creï un decret envers aquesta temàtica.
  - Altres persones mencionen que caldria incentivar l'elaboració de plans d'integritat, incorporant-ho com una acció transformadora i no com una obligació. També es menciona la dificultat de fer-los obligatoris per municipis petits per la falta de recursos.
  - En el marc d'aquest debat, es menciona que caldria aconseguir que el govern inclogui aquest compromís en la nova estratègia anticorrupció (l'actual acaba a finals d'aquest any).
- Incorporar al govern, l'oposició i la societat civil en els plans d'integritat. Es destaca la importància d'implicar a les persones que ocupen posicions de lideratge polític; així com d'incorporar accions de sensibilització i formació, incloent-hi formació obligatòria per persones amb càrrecs electes.
- Buscar mecanismes per assegurar la correcta aplicació dels plans d'integritat, de manera que s'apliquin i tinguin continuïtat.
- Utilitzar llenguatge clar i dir a les coses pel seu nom (assetjament, corrupció, etc.), evitant eufemismes.
- Assegurar un paper proactiu, actiu i vigilant a la ciutadania en relació a la integritat pública i als plans d'integritat (en tot el seu cicle, no només en el disseny d'aquests sinó també en el compliment i en la definició de millores o canvis), evitant que sigui un tema que es treballi de forma endògena. Es proposen diverses funcions i espais:
  - Participació ciutadana en l'avaluació del compliment del pla.
  - Realització conjunta del pla.
  - Existència d'espais de cogovernança i cogestió que impliquin relacions transversals i no jeràrquiques.
  - Assegurar la rendició de comptes.
  - Possibilitat de crear consells ciutadans.

No obstant, també es menciona que no sembla que la integritat sigui un dels temes més interpel·lats per part de la població en la seva relació amb els ajuntaments, però cal fer un salt qualitatiu i incorporar la participació ciutadana.

- Realitzar una avaluació dels elements que funcionen i aquells que no en el marc de les eines que ja estan en marxa, de forma prèvia a la implementació de nous plans.
- Es menciona que, a llarg termini, podria fer-se extensiu el projecte envers la implementació de plans d'integritat a diverses administracions públiques (Generalitat, diputacions, etc.).

Repte/s que aborda:

- Millorar el grau d'integritat professional de les persones treballadores públiques de les administracions catalanes.

En el marc de la sessió, es consensua que el compromís a incorporar al Pla d'Acció OGP sigui el projecte existent **Plans d'Integritat a l'administració local**, el qual actualment està promogut per l'ACM, l'Oficina Antifrau i l'AOC, però que podria passar a ser un projecte de tots i totes, per

tal que sigui un projecte de país. Es considera que incorporar-ho al Pla d'Acció OGP pot ser una oportunitat per donar-li impuls, i a més permet englobar els diferents temes i idees que han anat sorgint en el marc del debat del grup de treball.